

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

HOÀNG VĂN VŨ

**QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC
ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP NGOÀI NHÀ NƯỚC
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

HOÀNG VĂN VŨ

**QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC
ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP NGOÀI NHÀ NƯỚC
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC GIANG**

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THỊ THANH HÀ

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng đây là công trình nghiên cứu của tôi. Số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực, xuất phát từ thực tiễn tại địa bàn tỉnh Bắc Giang, cơ quan BHXH tỉnh Bắc Giang và chưa từng được sử dụng hoặc công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đều đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2020

Học viên thực hiện

Hoàng Văn Vũ

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn tốt nghiệp, ngoài sự nỗ lực của bản thân, tôi đã nhận được rất nhiều sự quan tâm, giúp đỡ nhiệt tình của nhiều cá nhân, tập thể trong và ngoài nhà trường.

Trước hết, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành nhất tới toàn thể các thầy, các cô đang công tác, giảng dạy tại Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tận tình truyền đạt cho tôi những kiến thức quý báu trong quá trình học tập tại trường.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Nguyễn Thị Thanh Hà đã dành nhiều thời gian và công sức trực tiếp hướng dẫn tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn các đồng chí lãnh đạo BHXH tỉnh Bắc Giang cùng các cán bộ, công chức, viên chức trong cơ quan đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt thời gian thực tập tại cơ quan.

Cuối cùng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến gia đình, bạn bè và những người thân đã động viên, khích lệ và giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2020

Học viên thực hiện

Hoàng Văn Vũ

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH, BIỂU ĐỒ, ĐỒ THỊ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đóng góp của luận văn.....	3
5. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP NGOÀI NHÀ NƯỚC.....	5
1.1. Cơ sở lý luận về quản lý thu BHXH bắt buộc đối với DNNNN.....	5
1.1.1. Tổng quan về quản lý thu BHXH bắt buộc đối với DNNNN.....	5
1.1.2. Nội dung quản lý thu BHXH bắt buộc đối với DNNNN.....	18
1.1.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý thu BHXH bắt buộc đối với DNNNN.....	22
1.2. Kinh nghiệm thực tiễn về quản lý thu BHXH bắt buộc đối với DNNNN ở một số địa phương.....	26
1.2.1. Quản lý thu BHXH bắt buộc đối với DNNNN ở một số địa phương.....	26
1.2.2. Một số bài học kinh nghiệm rút ra đối với công tác quản lý thu BHXH bắt buộc đối với DNNNN trên địa bàn tỉnh Bắc Giang	28
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	30
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	30
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	30
2.2.1. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	30
2.2.2. Phương pháp chọn điểm và chọn mẫu nghiên cứu	31

2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	31
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	33
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu phản ánh đặc điểm kinh tế xã hội	33
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh kết quả công tác quản lý thu BHXH bắt buộc đối với DNNNN	34
2.3.3. Nhóm chỉ tiêu về đánh giá của cán bộ quản lý BHXH bắt buộc và các DNNNN tham gia BHXH bắt buộc	34
Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP NGOÀI NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC GIANG.....	36
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu	36
3.1.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên của tỉnh Bắc Giang	36
3.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội của tỉnh Bắc Giang	37
3.1.3. Tình hình phát triển của khối DNNNN trên địa bàn tỉnh Bắc Giang	40
3.1.4. Khái quát về BHXH tỉnh Bắc Giang	42
3.2. Thực trạng quản lý thu BHXH bắt buộc đối với các DNNNN trên địa bàn tỉnh Bắc Giang.....	52
3.2.1. Quản lý đối tượng tham gia BHXH bắt buộc đối với các DNNNN	52
3.2.2. Quản lý tiền công, tiền lương đóng BHXH bắt buộc đối với các DNNNN.....	56
3.2.3. Quản lý tiền thu BHXH bắt buộc đối với các DNNNN.....	57
3.2.4. Quản lý nợ đọng BHXH bắt buộc đối với các DNNNN.....	59
3.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản lý thu BHXH bắt buộc đối với các DNNNN trên địa bàn tỉnh Bắc Giang	61
3.3.1. Môi trường kinh tế xã hội	61
3.3.2. Các nhân tố thuộc về cơ quan quản lý BHXH.....	62
3.4. Đánh giá của cán bộ BHXH tỉnh Bắc Giang và DNNNN về công tác quản lý thu BHXH bắt buộc đối với DNNNN.....	65
3.4.1. Đánh giá của cán bộ BHXH tỉnh Bắc Giang	65
3.4.2. Đánh giá của DNNNN về công tác quản lý thu BHXH bắt buộc	72
3.4. Đánh giá chung về công tác quản lý thu BHXH bắt buộc đối với các DNNNN trên địa bàn tỉnh Bắc Giang	76

3.4.1. Những kết quả đạt được	76
3.4.2. Những hạn chế và nguyên nhân	77
Chương 4: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP NGOÀI NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC GIANG	82
4.1. Phương hướng hoàn thiện quản lý thu BHXH bắt buộc đối với các DNNNN trên địa bàn tỉnh Bắc Giang	82
4.2. Một số giải pháp nhằm hoàn thiện công tác quản lý thu BHXH bắt buộc đối với các DNNNN trên địa bàn tỉnh Bắc Giang	83
4.2.1. Tăng cường quản lý và mở rộng đối tượng tham gia BHXH bắt buộc.....	83
4.2.2. Tăng cường quản lý mức thu BHXH bắt buộc	85
4.2.3. Khắc phục nợ đọng, trốn đóng BHXH bắt buộc	87
4.2.4. Cải cách hành chính trong quản lý thu BHXH	90
4.2.5. Nâng cao năng lực của đội ngũ cán bộ BHXH	91
4.2.6. Nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, giáo dục thực hiện Luật BHXH và các Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng về chính sách BHXH.....	93
4.2.7. Tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra, gắn xử phạt với khen thưởng kịp thời	94
4.3. Kiến nghị.....	95
4.3.1. Kiến nghị đối với chính sách của Nhà nước về BHXH	95
4.3.2. Kiến nghị với BHXH Việt Nam.....	96
4.3.3. Kiến nghị đối với UBND tỉnh Bắc Giang.....	96
KẾT LUẬN	98
TÀI LIỆU THAM KHẢO	100
PHỤ LỤC	102

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

ASXH	An sinh xã hội
BHTN	Bảo hiểm thất nghiệp
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BHXHTN	Bảo hiểm xã hội tự nguyện
BHXHVN	Bảo hiểm xã hội Việt Nam
BHYT	Bảo hiểm y tế
CBCC	Cán bộ công chức
CNTT	Công nghệ thông tin
CTCP	Công ty cổ phần
ĐKKD	đăng ký kinh doanh
DN	Doanh nghiệp
DNNN	Doanh nghiệp nhà nước
DNNNN	Doanh nghiệp ngoài nhà nước
DNTN	Doanh nghiệp tư nhân
GRDP	Tổng sản phẩm quốc nội tỉnh
HĐLĐ	Hợp đồng lao động
ILO	Tổ chức Lao động quốc tế
KBNN	Kho bạc nhà nước
KTXH	Kinh tế - xã hội
LĐLĐVN	Liên đoàn lao động Việt Nam
LĐTĐ&XH	Lao động thương binh và xã hội
NLĐ	Người lao động
NSDLĐ	Người sử dụng lao động
NSNN	Ngân sách nhà nước
QLNN	Quản lý nhà nước
SDLĐ	Sử dụng lao động
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TNHH	Công ty trách nhiệm hữu hạn
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU

Bảng 3.1. Số lượng DN phân chia theo địa bàn giai đoạn 2016 - 2018.....	40
Bảng 3.2. Số lượng DN phân chia theo loại hình DN giai đoạn 2016-2018	41
Bảng 3.3. Số lượng lao động tại các DN giai đoạn 2016-2018	42
Bảng 3.4. Số lượng CBCC cơ quan BHXH tỉnh Bắc Giang (2016 - 2018).....	48
Bảng 3.5. Số lượng người tham gia BHXH toàn tỉnh giai đoạn 2016-2018.....	50
Bảng 3.6. Số thu BHXH giai đoạn 2016-2018	51
Bảng 3.7. Chi từ quỹ BHXH giai đoạn 2016-2018.....	51
Bảng 3.8. Số DN tham gia BHXH bắt buộc giai đoạn 2016-2018	52
Bảng 3.9. Số lượng lao động tham gia BHXH bắt buộc khối DN.....	55
Bảng 3.10. Quỹ tiền lương và lương bình quân đóng BHXH khối DN.....	56
Bảng 3.11. Số thu BHXH bắt buộc khối DN giai đoạn 2016-2018.....	58
Bảng 3.12. Số tiền nợ đọng BHXH bắt buộc khối DN giai đoạn 2016-2018.....	59
Bảng 3.13. Số DNNNN nợ đọng BHXH tính theo tháng giai đoạn 2016-2018.....	60
Bảng 3.14. Số tiền DNNNN nợ đọng BHXH tính theo tháng	60
Bảng 3.15. Kế hoạch thu BHXH bắt buộc tỉnh Bắc Giang giai đoạn 2016 -2018 ...	62
Bảng 3.16. Số lượng cán bộ quản lý thu BHXH bắt buộc đối với khối DNNNN giai đoạn 2016-2018.....	63
Bảng 3.17. Kiểm soát thu BHXH bắt buộc khối DNNNN giai đoạn 2016-2018.....	64
Bảng 3.18. Số DNNNN trốn đóng BHXH bắt buộc giai đoạn 2016-2018.....	65
Bảng 3.19. Thông tin về cán bộ BHXH tham gia khảo sát.....	66
Bảng 3.20. Đánh giá của cán bộ BHXH về công tác quản lý đối tượng	67
Bảng 3.21. Đánh giá của cán bộ BHXH về công tác quản lý mức thu.....	69
Bảng 3.22. Đánh giá của cán bộ BHXH về công tác tuyên truyền.....	70
Bảng 3.23. Đánh giá của cán bộ BHXH về công tác thanh tra, kiểm tra.....	71
Bảng 3.24. Thông tin về DNNNN tham gia khảo sát	72
Bảng 3.25. Đánh giá của DNNNN về công tác quản lý đối tượng	73
Bảng 3.26. Đánh giá của DNNNN về công tác quản lý mức thu	75
Bảng 3.27. Đánh giá của DNNNN về công tác tuyên truyền	75
Bảng 3.28. Đánh giá của DNNNN về công tác thanh tra, kiểm tra.....	76

DANH MỤC CÁC HÌNH, BIỂU ĐỒ, ĐỒ THỊ

Hình 3.1. Bản đồ hành chính tỉnh Bắc Giang	36
Sơ đồ 3.1. Cơ cấu tổ chức bộ máy BHXH tỉnh Bắc Giang.....	45
Sơ đồ 3.2. Quy trình thu BHXH bắt buộc.....	49
Đồ thị 3.1. Đồ thị tham gia BHXH bắt buộc khối DNNNN giai đoạn 2016-2018...	54
Đồ thị 3.2. Đồ thị số thu BHXH bắt buộc khối DNNNN giai đoạn 2016-2018	58
Biểu đồ 3.1. Biểu đồ tham gia BHXH bắt buộc khối DNNNN	53
Biểu đồ 3.2. Biểu đồ lao động khối DNNNN tham gia BHXH.....	55